

Bruselj, 14.7.2021
COM(2021) 550 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

**„Pripravljeni na 55“: uresničevanje podnebne cilja EU za leto 2030 na poti do
podnebne nevtralnosti**

1. „PRIPRAVLJENI NA 55“: URESNIČEVANJE PODNEBNEGA CILJA EU ZA LETO 2030 NA POTI DO PODNEBNE NEVTRALNOSTI

Smo v prelomnem trenutku za odziv sveta na izredne razmere na področju podnebja in biotske raznovrstnosti ter smo zadnja generacija, ki še lahko pravočasno ukrepa. To desetletje je odločilno za izpolnitev naših zavez iz Pariškega sporazuma, ki je v interesu zdravja, dobrobiti in blaginje za vse. EU je bila zgled pri določanju ambicioznih ciljev za zmanjšanje neto emisij za najmanj 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990 in za to, da bo do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina. Ti cilji niso več samo želje ali ambicije, ampak obveznosti, določene v prvih evropskih podnebnih pravilih, ki ustvarjajo nove priložnosti za inovacije, naložbe in delovna mesta.

V tem duhu je namen svežnja predlogov doseči, da bo EU „pripravljena na 55“, in uresničiti **preobrazbeno spremembo, ki je nujna povsod v našem gospodarstvu, družbi in industriji**. To je skupinska odgovornost in priložnost, ki mora biti na voljo vsem, tako inovatorjem in vlagateljem kot podjetjem, mestom, potrošnikom, gospodinjstvom in posameznikom. Za vse nas je koristno, če namenimo več prostora za naravo, čistejši zrak, hladnejša in bolj zelena mesta, bolj zdrave državljanke in državljanke, manjšo porabo energije in nižje račune, pa tudi nova delovna mesta, tehnologije in priložnosti za industrijo. Glavni izziv zelenega prehoda EU je, kako bi lahko te koristi vsem zagotovili čim prej in čim bolj pravično, hkrati pa krepili svojo konkurenčnost, ustvarjali delovna mesta, primerna za prihodnost, ter našli učinkovite rešitve za stroške in učinke prehoda.

Če ukrepamo, preden bomo dosegli prelomno točko, na kateri se sprememb ne bo dalo več ustaviti, bomo lahko to preobrazbo oblikovali in se nam ne bo treba nanjo odzivati in prilagajati. Stroški neukrepanja so sicer nedvomno višji od stroškov izpolnitve naših podnebnih ambicij, vendar samo številke ne morejo izraziti hudih posledic nadaljevanja po starem. Neukrepanje lahko pripelje tudi do novih ločnic: med tistimi, ki si lahko privoščijo čiste, sodobne tehnologije na podlagi obnovljivih virov energije, in tiste, ki nimajo alternative za staromodne onesnažujoče tehnologije. Naslednje generacije bodo nosile breme vse pogostejših in hujših viharjev, gozdnih požarov, suš in poplav ter spopadov, do katerih bo zaradi tega prišlo povsod po svetu. Soočanje s temi krizami je zato stvar **medgeneracijske in mednarodne solidarnosti**. Naši dosežki v naslednjem desetletju bodo odločilni za prihodnost naših otrok. Zato imajo podnebne ambicije in ukrepi trajno in rastočo podporo v javnosti¹. Krepitev podnebnega ukrepanja terjajo predvsem mladi, tudi današnji najstniki, ki kot nosilci sprememb vlade in EU pozivajo k odločnemu in takojšnjemu ukrepanju za varstvo podnebja in okolja za naslednje generacije.

Današnji predlogi izhajajo iz politik in zakonodaje, ki v Evropski uniji že veljajo. V **evropskem zelenem dogovoru je načrt za to preobrazbeno spremembo**. V njem so določeni temelji gospodarstva prihodnosti s prelomnimi strategijami za biotsko raznovrstnost, krožno gospodarstvo, ničelno onesnaževanje, trajnostno in pametno mobilnost, val preнове stavb, trajnostno prehrano, vodik, baterije, izkoriščanje odobalne energije iz obnovljivih virov in še veliko drugega. Za podporo prehodu so namenjena doslej največja sredstva tako iz načrta za okrevanje EU, instrumenta **NextGenerationEU**, ki bo k zelenemu prehodu prispeval najmanj 37 %, naslednjega

¹ Posebna raziskava Eurobarometer o podnebnih spremembah 513 (objavljena 5. julija 2021), https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_sl.

dolgoročnega proračuna EU za obdobje 2021–2027 ali stalne osredotočenosti na trajnostno financiranje in pritegnitev zasebnih naložb. Poleg tega bomo še naprej mobilizirali vse politike EU za podporo prehodu na podnebno nevtralnost, tudi raziskave, znanja in spretnosti ter industrijsko, konkurenčno in trgovinsko politiko.

Sveženj temelji tudi na jasnih izsledkih, tako na potrebi po doseganju ciljne vrednosti za leto 2030 kot tudi na načinu, na katerega bi jo dosegli najboljše in najpravičnejše. V načrtu za uresničitev podnebnih ciljev do leta 2030² so ocenjeni priložnosti in stroški zelenega prehoda, iz njega je tudi razvidno, da bo bilanca pozitivna, če bomo uporabili pravo kombinacijo politik. To izhaja iz spoznanja, da je tisto, kar je dobro za planet, dobro tudi za ljudi in gospodarstvo, kar kaže dejstvo, da je bila od leta 1990 gospodarska rast 62 %, emisije pa so se v istem obdobju zmanjšale za 24 %, tako da je gospodarska rast nedvomno ločena od emisij CO₂.

Izkušnje in znanje omogočajo, da je ta sveženj najboljše sklop predlogov, ki ga je Komisija kdaj predlagala na področju podnebja in energije, saj daje podlago za nova delovna mesta ter odporno in trajnostno evropsko gospodarstvo za prihodnost. Ustvarja regulativno podlago za doseganje naših ciljev na **pravičen, stroškovno učinkovit in konkurenčen način**. V več sektorjih določa ceno za ogljik, ki prinaša znatne dodatne prihodke za zagotovitev pravičnega prehoda, s čimer se bodo pocenile čiste rešitve. Podpira večjo uporabo energije iz obnovljivih virov in večje prihranke energije. Omogoča naraščanje prodaje čistih novih vozil in čistejših goriv za prevoz. Zagotavlja, da bo lahko industrija na čelu prehoda in ji daje gotovost, ki jo potrebuje za spodbuditev naložb in inovacij. Osredotoča se na obdavčitev virov energije v skladu z našimi podnebnimi in okoljskimi cilji. S tem svežnjem se načelo „onesnaževalec plača“ prenaša v prakso. Njegov cilj je obrniti trend upadanja zmožnosti narave za odstranjevanje ogljika iz ozračja. Pomaga pa tudi zagotoviti, da naših podnebnih ciljev ne bo ogrozila nevarnost selitve virov CO₂, saj spodbuja podnebno ukrepanje v svetovnem merilu.

Sveženj „Pripravljeni na 55“ **z dejanji in zgledom** utrjuje **vodilno vlogo EU** pri boju proti podnebnim spremembam **v svetovnem merilu**. Toda samo ukrepi EU niso dovolj in z njimi ni mogoče doseči zmanjšanja svetovnih emisij, ki ga potrebuje svet. EU je še naprej trdno zavezana večstranskemu svetovnemu redu in partnerje povsod po svetu poziva k sodelovanju. Zato si EU v sodelovanju z G7, G20 in drugimi mednarodnimi partnerji prizadeva pokazati, da lahko višji podnebni cilji, gospodarska blaginja in trajnostna rast gredo z roko v roki. Pred ključno 26. Konferenco pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (COP26), ki bo novembra 2021 v Glasgowu, je cilj tega sklopa predlogov določitev agende za sodelovanje z ostalim svetom za zeleni prehod, ki nudi rešitve za grožnje našemu obstoju in ustvarja nove priložnosti za vse.

Sveženj „Pripravljeni na 55“ je sklop medsebojno povezanih predlogov, ki skupaj uresničujejo naše cilje. To sporočilo podaja pregled različnih predlogov in njihovih povezav ter pojasnjuje zbirko orodij za izbrane ukrepe politike. Opisuje, kako sveženj dosega splošno ravnovesje med pravičnostjo, zmanjšanjem emisij in konkurenčnostjo, ter ponazarja skupno delovanje različnih politik.

² [COM\(2020\) 562 final](#).

Sveženj „Pripravljeni na 55“: na kratko

Sveženj „Pripravljeni na 55“ sestavlja sklop **medsebojno povezanih predlogov**, katerih skupni cilj je zagotoviti pravičen, konkurenčen in zelen prehod do leta 2030 in po njem. Kjer je mogoče, se zvišujejo cilji obstoječe zakonodaje, kjer je potrebno, pa so predstavljeni novi predlogi. Na splošno se s tem svežnjem krepi osem obstoječih zakonodajnih aktov, v njem pa je predstavljenih pet novih pobud z vrste področij politike in gospodarskih sektorjev: podnebje, energija in goriva, promet, stavbe, raba zemljišč in gozdarstvo.

Zakonodajni predlogi so podprti z analizo ocene učinka, v kateri je upoštevana medsebojna povezanost celotnega svežnja. Analiza je pokazala, da bi prevelik poudarek na okrepljenih regulativnih politikah po nepotrebem povzročil visoke gospodarske obremenitve, samo oblikovanje cen ogljika pa ne bi odpravilo sedanjih tržnih pomanjkljivosti in netržnih ovir. Izbrana kombinacija politik je zato skrbno določeno ravnovesje med **cenami, cilji, standardi in podpornimi ukrepi**.

Cene	Cilji	Pravila
<ul style="list-style-type: none">•okrepljen sistem trgovanja z emisijami, tudi v letalstvu•razširitev trgovanja z emisijami na pomorstvo, cestni prevoz in stavbe•posodobljena direktiva o obdavčitvi energije•nov mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah	<ul style="list-style-type: none">•posodobljena uredba o porazdelitvi prizadevanj•posodobljena uredba o rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu•posodobljena direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov•posodobljena direktiva o energijski učinkovitosti	<ul style="list-style-type: none">•strožja pravila za učinkovitost avtomobilov in kombiniranih vozil glede CO₂•nova infrastruktura za alternativna goriva•ReFuelEU: več trajnostnih goriv v letalstvu•FuelEU: čistejša goriva v pomorstvu

Podporni ukrepi

- Uporaba prihodkov in regulacije za spodbujanje inovacij, ustvarjanje solidarnosti in blažitev učinkov na ranljivo prebivalstvo, predvsem z novim **socialnim skladom za podnebje ter okrepljenim skladom za modernizacijo in skladom za inovacije**.

2. PRISTOP PO NAČELU „CELOTNO GOSPODARSTVO“ PRAVIČEN, KONKURENČEN IN ZELEN PREHOD

Cilj svežnja „Pripravljeni na 55“ je uresničitev višjega cilja EU za zmanjšanje emisij v korist vseh Evropejcev in Evropejk ter ustvarjanje priložnosti za sodelovanje pri prehodu, pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo, in pospešitev skupnih zmanjšanj emisij. Podpiral bo tudi zeleno okrevanje EU po pandemiji, pomagal pri širjenju okoljskih standardov preko meja EU ter spodbujal inovacije za proizvode in tehnologije prihodnosti.

2.1 Socialno pravičen prehod: boj proti neenakosti in energijski revščini s podnebnimi ukrepi

Prehod na podnebno nevtralnost je lahko enkratna priložnost za zmanjšanje sistemske neenakosti. Npr. z instrumenti za oblikovanje cen ogljika se zbirajo prihodki, ki jih je mogoče ponovno vložiti v odpravljanje energetske revščine in izzive glede mobilnosti za ranljive, spodbujanje inovacij in gospodarske rasti ter ustvarjanje zaposlitev. Tu ne gre samo za pravičnost in solidarnost, ampak za širšo družbeno potrebo po odpravljanju neenakosti, ki so obstajale pred evropskim zelenim dogovorom in bi se brez odločnega ukrepanja proti podnebnim spremembam in v smeri ničelnega onesnaževanja poslabšale.

Zato je **temeljno načelo evropskega zelenega dogovora solidarnost**: med generacijami, državami članicami, regijami, podeželjem in mestnimi območji ter različnimi deli družbe, kot je prišlo do izraza v mehanizmu za pravični prehod in več drugih instrumentih, ki so bili v zadnjih letih uvedeni na ravni EU. Za doseg podnebne nevtralnosti bo potreben skupen smoter, skupno prizadevanje ter prepoznavanje različnih izhodišč in izzivov. Veliko državljanov in državljanek, zlasti mladih, je pripravljenih spremeniti svoje vzorce potrošnje in mobilnosti, če imajo na voljo ustrezne informacije za zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa ter življenje v bolj zelenem in zdravem okolju. Toda v tem svežnju so obravnavani tudi pomisleki tistih, pri katerih bo prehod prizadel njihovo zaposlitev ali dohodek.

Ta pristop se odraža povsod v svežnju „Pripravljeni na 55“: od skupnih prizadevanj držav članic za doseganje podnebnih ciljev na podlagi njihove relativne blaginje do upoštevanja njihovih različnih zmožnosti pri razdeljevanju prihodkov in odpravljanja neenakosti v vsaki državi članici. V tem se kaže potreba po tem, da bi naši večji hitrosti in višjim ciljem ustrezala večja solidarnost in socialna pravičnost.

V tem duhu bo **nov socialni sklad za podnebje** dajal državam članicam na razpolago namenska finančna sredstva za podporo evropskim državljanom in državljanekam, ki jih bo najbolj prizadela nevarnost energetske revščine ali revščine na področju mobilnosti, ter bo spremljal uvajanje trgovanja z emisijami v cestni prevoz in stavbe. Že samo energijsko revščino danes v Evropski uniji trpi do 34 milijonov ljudi. Sklad bo pomagal zniževati stroške za tiste, ki jih bo med prehodom najbolj prizadela rast cen fosilnih goriv. Novi sklad bo spodbujal pravičnost in solidarnost med državami članicam in znotraj njih, hkrati pa bo zmanjševal tveganje energetske revščine in revščine na področju mobilnosti. Izhajal bo iz obstoječih solidarnostnih mehanizmov in jih nadgrajeval³. Socialni sklad za podnebje bo v obdobju 2025–2032 dal na razpolago 72,2 milijarde EUR po sedanjih cenah v proračunu EU iz novega sistema trgovanja z emisijami. Državam članicam bo omogočil, da bodo podpirale ranljiva gospodinjstva ter gospodinjstva z nizkimi in srednjimi dohodki, uporabnike prevoza in mikropodjetja, ki jih je prizadela razširitev trgovanja z emisijami na stavbe in promet. Zagotavljal bo podporo naložbam v večjo energijsko učinkovitost in obnove stavb ter čisto ogrevanje in hlajenje in vključeval energijo iz obnovljivih virov tako, da se bodo za ranljiva gospodinjstva in mikropodjetja trajnostno zmanjšale tako emisije CO₂ kot tudi računi za energijo. Financiral bo tudi dostop do brezemisijske in nizkoemisijske mobilnosti. Sklad bo lahko, če bo treba in kolikor dolgo bo treba, kril neposredno dohodkovno podporo

³ Npr. Kohezijski sklad, Sklad za pravični prehod in Evropski socialni sklad plus.

med izvajanjem zelenih naložb preko sklada ter med drugim iz mehanizma za okrevanje in odpornost in Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki bodo prinašale koristi.

Njegova sredstva bodo načeloma znašala 25 % pričakovanih prihodkov iz novega trgovanja z emisijami, ki bo zajemalo stavbni sektor in sektor cestnega prevoza, delovati pa bo začel leto dni pred začetkom oblikovanja cen ogljika, da bi bil pripravljen na spremembe. Kombiniran bo z nacionalnimi prispevki v višini najmanj 50 %. Komisija bo v kratkem predlagala spremembo svojega sklepa o virih lastnih sredstev in večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, da bi vanj vključila ta novi instrument. Poleg tega namerava v predlogu za priporočilo Sveta določiti nadaljnje smernice za države članice za čim boljše rešitve za socialne vidike in vidike delovne sile na področju podnebne preobrazbe.

Komisija bo delovanje socialnega sklada za podnebje ocenila leta 2028, tudi ob upoštevanju zelenih učinkov uredbe o porazdelitvi prizadevanj in uporabe sistemov za trgovanje z emisijami v novih sektorjih.

Komisija poleg tega za okrepitev socialne razsežnosti poziva države članice, da za blažitev učinkov na ranljiva gospodinjstva in uporabnike prevoza z nizkimi in nizkimi srednjimi dohodki poleg sredstev iz socialnega sklada za podnebje uporabijo tudi del prihodkov iz prodaje pravic na dražbi za sektorja stavb in cestnega prevoza.

Države članice z večjim deležem fosilnih goriv v mešanici virov energije, večjimi emisijami toplogrednih plinov, večjo energijsko intenzivnostjo in nižjim BDP na prebivalca, bodo upravičene tudi do sredstev iz **okrepljenega sklada za modernizacijo**. Sredstva v tem skladu bodo odvisna od cene ogljika, sklad pa bo okrepljen z dodatnimi 192,5 milijona pravic.

Obstajala bo tudi stalna **solidarnost na podlagi uredbe o porazdelitvi prizadevanj in sistema EU za trgovanje z emisijami**, pri kateri bo konkretno ena desetina pravic za dražbe prerazdeljenih med državami članicami.

2.2 Konkurenčen prehod: nove priložnosti z industrijskimi in sektorskimi spremembami

Za doseg cilja za leto 2030 bo potrebna sistemska preobrazba celotnega gospodarstva. Reviziji nacionalnih energetskega in podnebne načrtov ter uredbe o upravljanju, ki bosta opravljeni v kratkem, bosta zagotovili celostno načrtovanje, izvajanje in spremljanje zelenega prehoda v obdobju do leta 2030. EU in državam članicam bosta omogočili uravnotežen napredek. To je upoštevano v predlogih v svežnju „Pripravljeni na 55“, saj vsebujejo ukrepe na celotnem področju industrije, prometa, stavb in energije. Politike na ravni EU in nacionalni ravni, ki se med seboj dopolnjujejo in so ciljno usmerjene, bodo pospešile spremembo ravnanja in tehnološke inovacije, pa tudi razvoj nove infrastrukture. Sveženj temelji na nadgradnji pomembnih dosežkov **sistema EU za trgovanje z emisijami**, njegovi okrepitvi in uporabi v novih sektorjih, kjer doslej ni bilo zmanjšanja emisij. Kot so pokazale izkušnje zadnjih 16 let, je sistem trgovanja z emisijami zelo učinkovit mehanizem za stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij, prihodki, ki jih ustvarja, pa se lahko uporabljajo za podporo prehodu na čistejšo proizvodnjo in spodbujanje inovacij.

Za spodbujanje sprememb so poleg signala cene ogljika potrebne **ciljne vrednosti**, kot npr. v revidirani **uredbi o porazdelitvi prizadevanj**, ki bodo državam članicam omogočile ukrepanje na nacionalni ravni za zmanjšanje emisij v stavbah, prometu, kmetijstvu, pri odpadkih in v sektorjih malega gospodarstva. Predlog bi moral do leta 2030 doseči zmanjšanje emisij iz teh sektorjev za 40 % povsod po EU v primerjavi s položajem v letu 2005. Načela za pripisovanje sorazmernega prizadevanja državam članicam ostajajo enaka kot prej. Njihove različne zmožnosti za ukrepanje se bodo še naprej priznavale z določanjem nacionalnih ciljnih vrednosti na podlagi BDP na prebivalca, pri čemer se bodo izvajale prilagoditve glede na nacionalne okoliščine in stroškovno uspešnost.

Uporaba trgovanja z emisijami v novih sektorjih dopolnjuje druge politike iz svežnja pri spodbujanju sprememb v javnih in zasebnih naložbah, ravnanju kupcev in poslovnih praksah. Komisijina ocena učinka kaže, da bi bili, če bi se odločili, da na teh področjih ne uporabimo trgovanja z emisijami, v vseh sektorjih potrebni veliko strožji regulativni ukrepi od tistih, ki so predlagani v tem svežnju, zlasti pri standardih za gorivo, energiji iz obnovljivih virov, energijski učinkovitosti in obdavčitvi.

2.2.1 Preobrazba industrije in oblikovanje cen ogljika

Zeleni prehod nudi kopico priložnosti za industrijo EU, saj nam svet sledi pri oblikovanju trgov za čiste nove tehnologije in proizvode ter zagotavljanju trajnostnih in lokalnih delovnih mest, ki zahtevajo znanja in spretnosti, povsod po EU. Industrija EU je pripravljena vlagati, toda potrebuje predvidljivost in dosleden regulativni okvir, dostop do infrastrukture in podporo za inovacije.

V tem svežnju so tudi nove zahteve za razogljičenje proizvodnih procesov v industriji, a tudi mehanizmi za podporo uvajanju novih tehnologij. V skladu za inovacije, ki podpira naložbe podjetij in MSP v čisto energijo, se bodo povečala sredstva za financiranje inovativnih projektov in infrastrukture za razogljičenje industrije. Posebna pozornost bo namenjena projektom v sektorjih, ki jih zajema mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah (CBAM).

Komisija kot odraz potrebe po večjem zmanjšanju emisij danes predlaga, da bi morali sektorji, za katere velja revidirani sistem EU za trgovanje z emisijami⁴, do leta 2030 zmanjšati svoje emisije toplogrednih plinov za 61 % v primerjavi z letom 2005. Če želimo to doseči, moramo znižati zgornjo mejo letnih emisij v skladu s postopkom za doseganje višjih ciljev za leto 2030.

Za večjo vlogo oblikovanja cen ogljika v prometnem sektorju Komisija predlaga postopno razširitev sedanjega sistema EU za trgovanje z emisijami na **pomorski sektor** v obdobju 2023–2025. Potrebna bodo tudi močnejša prizadevanja operaterjev **zrakoplovov** za zmanjšanje emisij, zato Komisija predlaga postopno ukinitvev brezplačnih pravic do emisije toplogrednih plinov, ki jih ta sektor trenutno prejema. Da bi emisije iz letalstva zmanjšali tudi na globalni ravni, bo z direktivo o sistemu EU za trgovanje z emisijami vzpostavljena shema za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika v mednarodnem letalstvu (CORSA). Izvajali bomo notranje politike in preko Mednarodne pomorske

⁴ Energetski sektor, energijsko intenzivne panoge, med njimi naftne rafinerije, jeklarne, proizvodnja železa, aluminija, kovin, cementa, apna, stekla, keramike, celuloze, papirja, kartona, kislin in osnovnih organskih kemikalij ter sektor zračnega prometa in pomorski sektor.

organizacije in Mednarodne organizacije civilnega letalstva še naprej sodelovali s partnerji na mednarodni ravni.

Fosilna goriva, ki se uporabljajo v **cestnem prevozu in stavbah**, so pomemben vir emisij in onesnaževanja. Ker jih je bilo doslej zelo težko razogljčiti, je pri njih zelo veliko možnosti za inovacije in ustvarjanje delovnih mest. Npr. zaradi trgovanja z emisijami v prometu bo več spodbud za dobavo čistejših goriv za obstoječa vozila. Povzročilo bo spremembo goriv, ki bodo na voljo na trgu za obstoječa vozila in tako spodbudilo ponudnike k razogljčenju njihovih goriv. Toda cena ogljika sama po sebi še ne zagotavlja hitrega prehoda na brezemisijско mobilnost, za katero so potrebne dopolnilne politike, tudi glede polnilne infrastrukture.

Podobno bo uporaba trgovanja z emisijami v sektorju stavb pomagala pripeljati na trg čistejša goriva za ogrevanje, skrajšati vračilno obdobje naložb v inovacije in pospešiti prehod goriva pri ogrevanju in hlajenju v obstoječih stavbah. To bodo dopolnili ukrepi politike za izboljšanje energijske učinkovitosti stavb ter gospodinjskih aparatov in sistemov, tako da se bodo zmanjšale tudi skupne potrebe po energiji v naših domovanih ter pri ogrevanju in hlajenju.

Zato Komisija predlaga, da se **začne trgovanje z emisijami od leta 2026 uporabljati za cestni prevoz in stavbe**. To bo potekalo v ločenem sistemu s poudarkom na dobaviteljnih goriva navzgor v prodajni verigi, tako da bodo za skladnost s sistemom odgovorni proizvajalci goriv, posameznim gospodinjstvom ali uporabnikom cestnega prevoza pa ne bo treba neposredno sodelovati. Za emisije iz sektorja cestnega prevoza in stavbnega sektorja bo določena zgornja meja, ki se bo sčasoma zniževala, tako da bodo skupne emisije upadale.

Če ambicije mednarodnih partnerjev niso primerljive z ambicijami EU, obstaja tveganje selitve virov CO₂, pri kateri se proizvodnja prenaša iz EU v druge države, v katerih so ambicije glede zmanjšanja emisij nižje. Če se to tveganje uresniči, v svetovnem merilu ne bo nobenega zmanjšanja emisij. Zato Komisija, kot je podrobneje opisano v oddelku 4 tega sporočila, predlaga **mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah**, v katerem se določi cena uvoza omejenega števila blaga, ki močno onesnažuje okolje, na podlagi njegove vsebnosti ogljika.

Ta industrijski prehod do leta 2030 (pa tudi pozneje, vse do podnebne nevtralnosti) mora biti skupinski in vključujoč ter ga morajo sooblikovati industrijski ekosistemi. V posodobljeni industrijski strategiji je napovedano oblikovanje **postopkov za prehod** skupaj s socialnimi partnerji in drugimi deležniki; v njih bo opisano, kako bi lahko čim bolj pospešili dvojni prehod in ga izkoristili ob upoštevanju obsega, hitrosti in pogojev, ki veljajo za vsakega od ekosistemov. V teh postopkih bo določen obseg potreb, tudi potreb po prekvalifikaciji, naložbah ali tehnologiji, in zasnovani ukrepi za njihovo zadovoljevanje, ki bodo izhajali iz vhodnih podatkov, kot so časovni načrti industrijske strategije. Prednost imajo ekosistemi, ki se zavežejo prehodu, se soočajo z največ izzivi in jih je kriza hudo prizadela, npr. v mobilnosti, gradbeništvu in energetsko intenzivnih panogah.

Komisija priznava, da lahko zeleni prehod uspe le, če bo EU imela usposobljeno delovno silo, ki jo potrebuje, da bo ostala konkurenčna. Izobraževanje in usposabljanje sta osrednjega pomena za ozaveščanje in izboljševanje znanj in spretnosti za zeleno gospodarstvo v instrumentih, kot so zeleni del programa Erasmus+ ter izobraževalne koalicije za podnebje. Z evropskim programom znanj in spretnosti za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost začenja Komisija izvajati vodilne

ukrepe, s katerimi bo ljudem zagotovila ustrezna znanja in spretnosti, ki jih potrebujejo za zeleni in digitalni prehod. V okviru tega programa Komisija omogoča tudi lažji razvoj zavez za prekvalifikacijo in strokovno izpopolnjevanje v vseh industrijskih ekosistemih. Različni ekosistemi, med njimi avtomobilski ekosistem, so se že zavezali za prekvalifikacijo in strokovno izpopolnjevanje svoje delovne sile v celotni vrednostni verigi v okviru pakta za znanja in spretnosti.

2.2.2 Čistejša mobilnost in goriva v prometu

Če želimo za promet načrtati jasno pot do ničelnih emisij in zmanjšati onesnaževanje zraka, so poleg oblikovanja cen ogljika potrebni še drugi ukrepi, saj promet predstavlja skoraj četrtno emisij toplogrednih plinov v EU in je glavni vzrok onesnaževanja v mestih. Emisije so še vedno višje kot leta 1990, za doseg podnebne nevtralnosti pa bo do leta 2050⁵ potrebno 90-odstotno zmanjšanje skupnih emisij v prometu.

V svežnju „Pripravljeni na 55“ so zato štirje predlogi za tehnološko nevtralno spodbujanje čistejših vozil in goriv. Cilj **revizije standardov emisij CO₂** za nove avtomobile in kombinirana vozila je nadaljnje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov pri teh vozilih, s tem pa je načrtana jasna in realna pot do brezemisijske mobilnosti. Povpraševanje potrošnikov po brezemisijskih vozilih že strmo narašča⁶.

Uredba o infrastrukturi za alternativna goriva bo zagotovila potrebno vzpostavitev interoperabilne in uporabniku prijazne infrastrukture za električno polnjenje in oskrbo z gorivom čistejših vozil povsod po EU, tako da bo šla v korak z dogajanjem na trgu in zagotavljala, da bodo pokrita tudi podeželska in oddaljena območja. Predlagane obvezne ciljne vrednosti za infrastrukturo za alternativna goriva so ključnega pomena za podporo uveljavljanju čistejših vozil in nadaljnjo rast tega trga, ki predstavlja izjemno priložnost za avtomobilsko industrijo EU.

Vsi ti ukrepi krepijo in dopolnjujejo drug drugega. Glede na to, da je povprečna življenjska doba avtomobila 10–15 let, je nujno določiti ceno ogljika za cestni prevoz, da bo obstoječi vozni park vozil čisteje. Poleg tega bodo bolj ambiciozni standardi CO₂ pripomogli k temu, da bo na ceste hitro prišlo več brezemisijskih vozil, z obveznostmi glede infrastrukture pa bodo vzpostavljene potrebne postaje za električno polnjenje in oskrbo z gorivom, ki bodo na razpolago milijonom novih vozil, ki se pričakujejo do leta 2030, medtem ko še naprej ustvarjamo vrednostno verigo za baterije, ki bo trajnostna in konkurenčna v svetovnem merilu.

Prehod avtomobilske industrije in njene vrednostne verige že poteka. Za to bodo potrebni viri financiranja, kot je sklad za inovacije, in v okviru pravil o državni pomoči možnosti naložb v ustvarjanje novih poslovnih priložnosti v različnih delih industrijskega ekosistema. Poleg tega se lahko za podporo ukrepom prekvalifikacije in strokovnega izpopolnjevanja uporabljajo tudi Evropski socialni sklad plus, program InvestEU in drugi programi EU za financiranje.

⁵ V primerjavi z letom 1990.

⁶ V zadnjem četrletju leta 2020 je bilo v EU registriranih skoraj pol milijona novih vozil z električnim napajanjem. To je največ doslej in pomeni doslej največji tržni delež 17 %. S tem je skupno letno število doseglo milijon novih vozil z električnim napajanjem, kar pomeni, da se je obstoječi vozni park v samo 12 mesecih podvojil (*Quarterly Report on European Electricity Markets* (Četrletno poročilo o evropskih trgih električne energije), 4. četrletje 2020).

Komisija predlaga tudi spodbujanje uvajanja **trajnostnih goriv v letalski in pomorski sektor** kot dopolnilo sistema trgovanja z emisijami za letalski in pomorski sektor, ki bo podražilo onesnaževanje za dobavitelje. S pobudo **ReFuelEU za letalstvo** za spodbujanje trajnostnega letalskega goriva bo dobaviteljem goriva naložena obveznosti, da v obstoječe letalsko gorivo, ki se uporablja za polnjenje na letališčih v EU, mešajo vse več trajnostnih letalskih goriv, spodbujala pa bo tudi uvajanje sintetičnih goriv, znanih kot e-goriva. To delo bo dopolnjevalo zavezništvo za brezemisijsko letalstvo, ki bo ustanovljeno v kratkem, ter tako zagotavljalo, da bodo prelomne konfiguracije zrakoplovov (npr. na vodik ali električno energijo) pripravljene za trg. Komisija tudi poziva Svet in Evropski parlament, da se hitro dogovorita o posodobljenem regulativnem okviru pobude o enotnem evropskem nebu, ki bo po ocenah pripomogla k zmanjšanju emisij v letalstvu za do 10 %.

S predlogom **FuelEU za pomorstvo** za spodbujanje trajnostnih goriv v pomorstvu bodo nastale nove obveznosti za ladje, ne glede na zastavo, ki priplujejo v pristaniščih v EU ali iz njih izplujejo, saj bo s predlogom določena zgornja meja za vsebnost toplogrednih plinov v energiji, ki jo uporabljajo, in poznejše zaostrovanje teh meril. Prihodnje zavezništvo za vrednostno verigo obnovljivih in nizkoogljičnih goriv bo spodbudilo dobavo in uporabo najobetavnejših goriv v vseh načinih prevoza.

O emisijskih vrednostih v teh sektorjih bomo lahko trdno prepričani samo, če zagotovimo, da bodo nova goriva spoštovala merila trajnostnosti za obnovljive vire energije. To povezavo je treba ohraniti in zagotoviti moramo, da bomo spodbujali samo najčistejša napredna biogoriva in nova e-goriva z najboljšimi emisijskimi vrednostmi. V letalstvu se bo izvajala shema Mednarodne organizacije civilnega letalstva za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika. Te ukrepe dopolnjuje revidirana direktiva o obdavčitvi energije, s katero bodo čistejša goriva postala privlačnejša v vseh načinih prevoza in bodo odpravljene vrzeli za onesnažujoča goriva.

2.2.3 Energija

Uporaba energije prispeva 75 % k emisijam EU, zato je preobrazba našega energetskega sistema osrednjega pomena za naše podnebne ambicije. Večji prihranki energije in večja uporaba obnovljivih virov energije, ki jo porabimo, je ključno gonilo ustvarjanja novih delovnih mest, gospodarske rasti in zmanjšanja emisij.

Da bi dosegli ciljno vrednost za leto 2030, je v posodobljeni **direktivi o energiji iz obnovljivih virov** predlagano zvišanje splošne zavezujoče ciljne vrednosti s sedanjih 32 % na novo stopnjo 40 % obnovljivih virov energije v mešanici virov energije v EU. To bodo dopolnili okvirni nacionalni prispevki, ki bodo pokazali, kaj naj bi vsaka država članica prispevala k doseganju skupne ciljne vrednosti. Predlog podpira države članice pri čim boljšem izkoriščanju njihovih stroškovno učinkovitih potencialov energije iz obnovljivih virov v vseh sektorjih s kombinacijo sektorskih ciljnih vrednosti in ukrepov. Njegov cilj je narediti energetski sistem čistejši in učinkovitejši s spodbujanjem elektrifikacije na podlagi obnovljivih virov energije v sektorjih, kot sta industrija in promet, kjer je to težje, pa bo spodbujal uvajanje goriv iz obnovljivih virov, kot je čisti vodik.

Zmanjšana poraba energije nam omogoča, da zmanjšamo tako emisije kot stroške energije za potrošnike in industrijo. Revizija direktive o energijski učinkovitosti predlaga zvišanje ravni ambicij ciljnih vrednosti energijske učinkovitosti na ravni EU in določitev

teh vrednosti kot obveznih. To naj bi do leta 2030 prineslo 9-odstotno zmanjšanje porabe energije v primerjavi z izhodiščnimi projekcijami⁷. V okviru tega bodo ukrepe držav članic usmerjale tudi okvirne nacionalne smernice za energijsko učinkovitost, izračunane po novi formuli. V reviziji direktive o energijski učinkovitosti stavb, ki je načrtovana za drugi del letošnjega leta, bodo določeni posebni ukrepi za pospešitev obnove stavb, ki bodo prispevali k energijski učinkovitosti, ciljem glede obnovljivih virov energije in zmanjšanju emisij toplogrednih plinov v stavbnem sektorju.

Sistem obdavčitve energentov mora ščititi enotni trg in z zagotavljanjem ustreznih spodbud prispevati k zelenemu prehodu. Zato je v reviziji **direktive o obdavčitvi energije** predlagana uskladitev najnižjih davčnih stopenj za goriva za ogrevanje in goriva v prometu s podnebnimi in okoljskimi cilji EU ob hkratni blažitvi njihovega socialnega učinka. Z novimi pravili bodo odpravljene zastarele izjeme, npr. v letalstvu in pomorskem prometu, ter druge spodbude za uporabo fosilnih goriv, hkrati pa se bo spodbujalo uvajanje čistih goriv.

2.3 Zeleni prehod: varstvo narave in povečevanje naravnega ponora ogljika v EU

Podnebne krize in krize biotske raznovrstnosti ni mogoče obravnavati ločeno. Podnebno krizo bomo rešili skupaj s krizo narave ali pa ne bomo rešili nobene od njiju. To pomeni tudi, da ne smemo porabiti več virov, kot jih lahko planet deli z nami. Če pomagamo občutljivim kopenskim in oceanskim ekosistemom pri okrevanju, bodo lahko zagotavljali življenje na planetu in odigrali svojo vlogo v boju proti podnebnim spremembam. Obnova narave in omogočitev ponovnega razcveta biotske raznovrstnosti sta bistvenega pomena za absorpcijo in shranjevanje večje količine ogljika.

Zato moramo povečati zmoglosti gozdov, tal, mokrišč, šotišč, oceanov in vodnih teles EU, da delujejo kot ponor in zaloge ogljika. V posodobljenem kmetijskem sektorju potrebujemo tudi prakse kmetovanja, v katerih bosta zemlja in narava na prvem mestu in s katerimi se bo obnavljala kakovost naših tal za zagotovitev naše prehranske varnosti.

Komisija v okviru posodobljene **uredbe o rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu** predlaga višje ambicije za širitev naravnih odvzemov ogljika v EU, ki so ključnega pomena za uravnoteženje naših emisij in doseganje podnebne nevtralnosti. Novi predlog naj bi obrnil sedanji trend upadanja odvzemov CO₂ ter povečal kakovost in količino gozdov in drugih naravnih ponorov ogljika v EU. V njem je predlagana določitev ciljne vrednosti EU za neto odzem toplogrednih plinov v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v višini 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ do leta 2030. Za prispevek k temu skupnemu cilju so predlagane posebne nacionalne ciljne vrednosti. Komisija bo v obdobju po letu 2030 ocenila napredek in načrtuje predloge, s katerimi bi ta sektor usmerili proti doseganju podnebne nevtralnosti, v njih pa bi bile upoštevanje emisije in odvzemi iz sektorja rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva ter emisije iz kmetijstva, ki niso emisije CO₂.

⁷ Referenčni scenarij, ki je bil uporabljen kot izhodišče za opredelitev stopnje ambicij Unijinih ciljnih vrednosti, je bil posodobljen v zakonodajnem predlogu za revizijo direktive o energijski učinkovitosti. Ciljne vrednosti se bodo odslej izračunavale z uporabo izhodišča iz referenčnega scenarija 2020, medtem ko so bile sedanje ciljne vrednosti za energijsko učinkovitost izračunane z uporabo izhodišča iz referenčnega scenarija 2007.

Državam članicam bo v določeni meri še naprej omogočena prožnost pri razdelitvi prizadevanj med sektorjem iz uredbe o porazdelitvi prizadevanj ter sektorjem rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva, pri čemer je znova poudarjeno dopolnjevanje med različnimi predlogi in svežnjem „Pripravljeni na 55“.

Komisija bo sprejela tudi več ukrepov za spodbujanje dobrih praks v proizvodnji biomase ter za zagotovitev, da bosta ponudba in povpraševanje po lesni biomasi ostali v okviru trajnostnosti⁸ in v skladu z našimi cilji obnove biotske raznovrstnosti, izboljšanja zdravja narave in upoštevanja planetarnih omejitev.

Predlog o proizvodnji energije iz obnovljivih virov zajema **okrepljena merila trajnostnosti bioenergije** z razširitvijo njihovega področja uporabe in območij, ki se jih ne sme uporabljati za pridobivanje. Bioenergija trenutno prispeva okrog 60 % proizvodnje energije iz obnovljivih virov; ta delež naj bi se v obdobju 2030–2050 sicer zmanjšal, vendar se bo skupno povpraševanje po energiji iz obnovljivih virov povečalo. V predlogu se potrjuje načelo kaskadne uporabe, ki daje prednost uporabi lesa z največjo dodano vrednostjo, zagotavlja, da bodo nacionalne sheme podpore za uporabo biomase iz trajnostnih virov v skladu z njim, in preprečuje škodljive vplive na biotsko raznovrstnost.

Nova **strategija EU za gozdove**, ki je predstavljena skupaj s svežnjem „Pripravljeni na 55“, ter nova strategija za tla, zakonodaja EU o obnovi narave in pobuda za sekvestracijo ogljika v kmetijske površine, ki so načrtovane za drugo polovico leta 2021, bodo še okrepile naravne ponore ogljika v EU, zagotovile, da bo biotska raznovrstnost ključnega pomena za skupni pristop, ter podpirale bistvene družbene in gospodarske funkcije gozdarstva in sektorjev na gozdni podlagi.

3. PRILOŽNOSTI IN SPODBUDE: INOVACIJE IN NALOŽBE ZA KONKURENČEN PREHOD

Prehod v podnebno nevtravno gospodarstvo podpira inovacije. Evropski zeleni dogovor je strategija za gospodarsko rast, predlogi iz svežnja „Pripravljeni na 55“ pa, kot je opisano v posodobljeni industrijski strategiji EU, nudijo veliko priložnosti za razvoj, uvajanje in izvoz nizkoogljčnih tehnologij in zelenih delovnih mest⁹.

Komisija z vzpostavitvijo jasnega okvira politik s podrobno določenimi ciljnim vrednostmi in politikami daje več gotovosti vlagateljem in zmanjšuje tveganje vezave naložb v oglično intenzivne panoge, ki bodo kmalu zastarele in imele za posledico nasedle naložbe. EU bo izkoristila prednost prvega na trgu z okrepitevijo ukrepanja na področju podnebnih sprememb v svetovnem merilu. Naložbe v nizkooglično gospodarstvo lahko spodbudijo gospodarsko rast, ustvarijo nova delovna mesta, pospešijo prehod na čisto energijo, izboljšajo dolgoročno konkurenčnost in odigrajo vlogo v zelenem okrevanju.

Dolgoročni proračun EU in njegov sveženj za okrevanje **NextGenerationEU** sta posebej prilagojena podpori zelenemu prehodu. V okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 je podpora podnebnim ukrepom namenjenih 30 % programov, npr. preko kohezijske politike, kmetijstva in programa LIFE za okolje in podnebne ukrepe.

⁸ Zbirka publikacij Skupnega raziskovalnega središča (JRC): *Brief on the role of the forest-based bioeconomy in mitigating climate change through carbon storage and material substitution* (Pregled o vlogi gospodarstva na gozdni podlagi pri blažitvi podnebnih sprememb s shranjevanjem ogljika in zamenjavo materialov) (europa.eu).

⁹ Gl. oceno učinka za sporočilo z naslovom Krepitev evropskih podnebnih ambicij do leta 2030, SWD(2020) 177 final.

Cilj uporabe 35 % sredstev za financiranje raziskav in inovacij iz programa Obzorje Evropa za zelene naložbe ter različna partnerstva in misije¹⁰ v okviru programa zagotavlja potrebne vire za ustvarjanje trajnostnih in inovativnih rešitev za zeleni prehod. Program Obzorje Evropa zagotavlja znatno podporo za MSP, zlasti zagonska in odcepljena podjetja, pri razvijanju in širjenju prelomnih inovacij.

Poleg tega morajo k zelenemu prehodu prispevati tudi **nacionalni načrti držav članic za okrevanje in odpornost**, financirani iz mehanizma za okrevanje in odpornost, z ukrepi v znesku najmanj 37 % dodelitev v načrtu. Toda javno financiranje ne bo zadostovalo. Strategija za financiranje prehoda na trajnostno gospodarstvo bo pripomogla k pritegnitvi zasebnih naložb, potrebnih za financiranje tega prehoda¹¹.

Komisija bo še naprej spodbujala naložbe v zeleni prehod. Pri pregledu smernic za državno pomoč na področju okolja in energije si bo Komisija še posebej prizadevala zagotoviti, da bodo odražale obseg in ambicije evropskega zelenega dogovora. Čeprav je nedavna ocena sedanjega sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa pokazala, da določbe dobro delujejo, bi bile potrebne nekatere ciljno usmerjene prilagoditve, vključno z dodatno okrepitvijo njihove odprtosti in olajšanjem sodelovanja MSP ter zagotovitvijo smernic glede meril za združevanje sredstev iz nacionalnih proračunov in programov EU.

V podporo temu bodo predlogi iz svežnja „Pripravljeni na 55“ vsebovali lastne namenske finančne instrumente za podpiranje pravičnega prehoda, ti instrumenti pa bodo temeljili na prihodkih iz **razširitve in okrepitve trgovanja z emisijami**. S tem znova prihaja do izraza medsebojna povezanost različnih delov tega svežnja predlogov. Obstoječi solidarnostni mehanizmi in skladi se krepijo za zmanjševanje učinkov prerazporeditve in spodbujanje nadaljnjih naložb v inovativne nizkoogljične rešitve. Razširjena sta obseg in področje uporabe sklada za inovacije, da bi podpiral projekte v obliki pogodb na razliko za ogljik za spodbuditev zmanjšanja emisij v industriji.

4. TRAJNOSTNA EU V TRAJNOSTNEM SVETU

Čeprav EU prispeva samo 8 % svetovnih emisij CO₂, se zaveda svoje odgovornosti za večji delež kumulativnih emisij. Zavezala se je, da bo odločno utirala pot v zeleno, konkurenčno, vključujoče in krožno gospodarstvo. Evropski zeleni dogovor, naša strategija za gospodarsko rast in konkurenčnost, prispeva k spremembi svetovnega pristopa, vpliva na politične in poslovne trge in daje zgled.

Svetovna udeležba in mednarodno sodelovanje sta ključna za reševanje podnebne krize, EU pa dejavno sodeluje s partnerji, tako dvostransko kot večstransko.

Sveženj „Pripravljeni na 55“ je ključni mejnik na poti v Glasgow, kjer bo konec tega leta konferenca Združenih narodov o podnebnih spremembah, znana tudi kot COP26. Bo osrednji del izpolnjevanja zavez EU za planet in svet, kot se je zavezala v Pariškem sporazumu.

EU je trdno odločena zagotoviti, da napredek pri razogljičenju v EU ne bo pomenil samo premika emisij ogljikovega dioksida izven naših meja. Tako selitev virov CO₂ trenutno preprečuje izdaja brezplačnih pravic v okviru sistema trgovanja z emisijami (ETS). Ta

¹⁰ Pri zelenem prehodu so še posebej pomembne misije Podnebno nevtralna in pametna mesta, Zdravi oceani, morja ter obalne in celinske vode, Zdravje tal in hrana ter Prilaganje podnebnim spremembam.

¹¹ [COM\(2021\) 390 final](#).

sistem je bil sicer učinkovit pri odpravljanju tveganja selitve virov, vendar tudi zmanjšuje spodbude za bolj zeleno proizvodnjo doma in v tujini.

V tem duhu Komisija danes predlaga **mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah** (CBAM). Zasnovan je kot podnebni instrument in uvaja tržno dinamiko, ki varuje neokrnjenost EU in svetovne podnebne politike z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov v EU in po svetu, ustrezne sektorje pa spodbuja k posodabljanju, večji trajnosti in zmanjševanju vsebnosti ogljika.

Mehanizem CBAM bo postopno uveden za nekaj izbranih proizvodov. V prvih letih se bo uporabljal poenostavljen sistem, ki naj bi olajšal nemoteno uvedbo mehanizma. Predlog za mehanizem CBAM zagotavlja, da se bo plačevala enaka cena ogljika za domače in uvožene proizvode, zato bo nediskriminatoren in združljiv s pravili STO in drugimi mednarodnimi obveznostmi EU. V zadevnih sektorjih se bo sčasoma uvedel mehanizem CBAM, brezplačne pravice pa se bodo postopno odpravile, s čimer bo zagotovljeno, da bo novi sistem panoge v EU in na tujem močnejše spodbujal k inovacijam in zmanjšanju emisij. Poleg tega bo to v okviru mehanizma CBAM koristilo sektorjem in podjetjem zunaj EU, ki v svojih proizvodnih **ciklih** morda že imajo nižjo vsebnost ogljika ali v katerih se uporablja podoben sistem oblikovanja cen ogljika. To je tudi vabilo našim mednarodnim partnerjem, da skupaj povečajo podnebne ambicije.

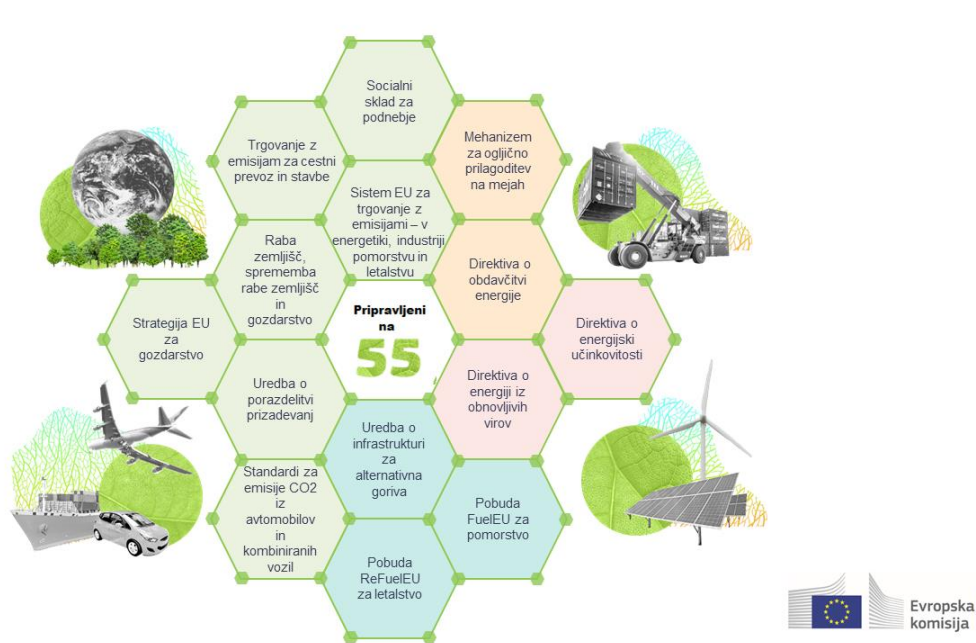
Opuščanje fosilnih goriv v svetovnem merilu je že v polnem teku. Njegovi učinki niso samo podnebni in okoljski, ampak tudi geopolitični. EU mora temu primerno prilagoditi svoje politike, da bi zagotovila stabilen prehod, tudi izven svojih meja. Evropska komisija bo v tem duhu kmalu predlagala novo zakonodajo za čim večje zmanjšanje prispevka EU h krčenju gozdov povsod po svetu in vključitev trajnostnega upravljanja podjetij v strategije podjetij.

S krepitvijo **podnebne diplomacije EU** od partnerjev pričakujemo, da bodo izpolnili svoje zaveze iz Pariškega sporazuma in da bodo pripravljene sodelovati. Za boljše sodelovanje z našimi mednarodnimi partnerji in lažji svetovni prehod na neto ogljično ničelno gospodarstvo bo uporabljen celoten nabor instrumentov zunanje politike EU, da bi dosegli uskladitev s temi višjimi cilji. EU bo v okviru svoje podnebne diplomacije v dvostranskih partnerstvih in večstranskih organizacijah zagotovila, da se bo posvetovala s partnerji, jim pojasnjevala, pomagala in po možnosti ustregla, hkrati pa bo imela pred očmi glavne cilje iz Pariškega sporazuma. Sem spada tudi podpora financiranju ukrepov na področju podnebnih sprememb za pomoč ranljivim državam pri prilagajanju na podnebne spremembe in naložbah v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. EU in njene države članice so ves čas prispevale največ javnih financ za države z nizkimi in srednjimi prihodki, tako bo ostalo tudi naprej, poseben poudarek pa bo na potrebah najmanj razvitih držav.

5. ZAKLJUČEK

Evropska unija temelji na načelu oblikovanja skupnih politik za doseganje naših skupnih interesov. Za to sta potrebna solidarnost držav članic ter njenih državljanov in državljanek pri doseganju teh ciljev in uživanju njihovih koristi, pri čemer vsi delujejo po svojih možnostih in sposobnostih, in spoštovanje različnih nacionalnih posebnosti in izhodišč pri doseganju končnega cilja. Sveženj „Pripravljene na 55“ je zasnovan v tem duhu: prizadevanja so porazdeljena med državami članicami na najbolj stroškovno učinkovit način, zavedamo se razlik med nami in podpiramo tiste, ki pomoč najbolj potrebujejo, da bi zagotovili, da bo prehod koristil vsakomur.

Sveženj predlogov je skrbno pripravljeno, da bi dosegel ravnovesje med ukrepi politike in ustvarjenimi prihodki ter snoval in spodbujal pravične in preobrazbene spremembe v celotnem gospodarstvu EU. Če spremenimo težo katerega koli ukrepa, to nujno vpliva na več drugih, ob umiku katerega koli od predlaganih ukrepov pa bo potrebno prilagajanje predlogov na drugih področjih. Da bi dosegli, da bo Evropska unija „pripravljena na 55“, in pravočasno zmanjšali svoje emisije za najmanj 55 %, potrebujemo vsa ta orodja in to ravnovesje.

V svežnju „Pripravljeni na 55“ se priznava, da je treba državljanom in državljanke EU dati na voljo boljše informacije, stroškovno sprejemljive možnosti izbire in ustrezne spodbude za posamične spremembe, ki nam bodo skupaj pomagale živeti v ravnovesju z našim okoljem in našim planetom. Pri izvajanju bodo tesno sodelovali državljani in državljanke vseh regij in starosti, npr. v evropskem podnebnem paktu in državljanskih forumih konference o prihodnosti Evrope. V njem se priznava tudi učinkovitost določanja cene vodika ter usmerja gospodarska moč podjetij in trgov za doseg strukturnih sprememb našega gospodarstva, ki bodo zagotovile čistejše in bolj zdrave proizvode in storitve, ki jih potrebujemo. Omogoča tudi oblikovanje dolgoročnih finančnih naložb EU, usmerjanje trgov in uveljavljanje novih zelenih standardov. S to kombinacijo bo EU pripravljena na podnebno nevtralno prihodnost.

Na izzive podnebnih sprememb se je treba odzvati na svetovni ravni in EU bo še naprej dejavno sodelovala s svojimi partnerskimi državami pri podpiranju podnebne in energetske preobrazbe povsod po svetu.

Komisija je zdaj predstavila predloge, ki so potrebni, da bi EU izpolnila svoje zaveze, dosegla cilje in zares sprejela preobrazbo, ki je pred nami. Evropski parlament in Svet pozivamo, da hitro začneta svoje zakonodajno delo na danes predstavljenih predlogih, in z upoštevanjem številnih medsebojnih povezav med njimi zagotovita, da bodo obravnavani kot usklajen sveženj.

Odločilno desetletje se je že začelo. EU mora čim prej vzpostaviti zbirko orodij politike, s katero bo „pripravljena na 55“, da dosežemo cilje za leto 2030 in začnemo odločno uresničevati ambicijo, da Evropa do leta 2050 postane prva podnebno nevtralna celina.